

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”
БЛАГОЕВГРАД

ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

2700 Благоевград, тел/факс: +395/73/886617, e-mail: admin@law.swu.bg

Дисциплина

Междукултурна комуникация

Конспект

1. Междукултурната комуникация като съвременно научно направление
2. Културно-антропологични основи на междукултурната комуникация
3. Културата в аспекта на междукултурната комуникация. Динамиката на културата
4. Основните подходи в разбирането на термина „междукултурна комуникация
5. Функции на междукултурната комуникация. Фактори за общуването и културата
6. Културните шумове в междукултурния комуникационен процес. Роля на НИТ
7. Особености на междуличностната комуникация при междукултурното общуване
8. Елементи на комуникацията в контекста на междукултурната комуникация
9. Лингвистични аспекти на междукултурната комуникация
10. Невербалната комуникация и междукултурното общуване. Структурата на междукултурната комуникация
11. Основни подходи и теории за междукултурната комуникация – функционален (Теория за комуникативното приспособяване); интерпретационен подход; класически подход
12. Методи за анализ на междукултурната комуникация (метод на биологичната рефлексия; на интерактивното моделиране; на самооценката; на симулацията)
13. Основни теории за междукултурната комуникация
14. Психологически основи на междукултурната комуникация. Понятието „атрибуция“
15. Когнитивни аспекти на междукултурната комуникация
16. Социална категоризация и стереотипизация в междукултурната комуникация. Понятието „стереотип“, източниците на стереотипи; функции на стереотипите; значение на стереотипите за междукултурната комуникация
17. Същност на предразсъдъците. Механизми за формиране на предразсъдъците. Типове предразсъдъци. Проблеми на културните промени и корекциите на предразсъдъците
18. Типология на културите – Стюарт Хейнс, Р. Люис
19. Едуард Хол – комуникационен модел за култура. Видове култури по Е. Хол. Концепцията „Културна граматика“. „Културни очила“
20. Модел на Клъкхън – Стродбек. Теория за ценностните ориентации
21. Структурно-енергетичен подход към изследване на културните ценности:
22. М. Рокич – промяна на човешките ценности
23. Структурно-съдържателен подход към изследване на ценостната система в културата: Х. Триандис – културните синдроми
24. Ш. Шварц – теория за универсалния характер на мотивациите и структурата на ценностната система
25. Хеерт Хофстеде – пет-дименсионен модел на националните култури. Концепцията „Ментално програмиране

26. Седем-дименсионен модел на националните култури на Тромпенаарс и Ч. Хамптън-Търнър
27. Особеностите на Българската култура в контекста на теорията на Херт Хофстеде и Херт Хофстеде
28. Понятията „свой” и „чужд”. Формиране на межкултурната идентичност – понятията „културна идентичност”; етническа идентичност; етноцентризъм; лична идентичност. Идентичност и онлайн среда
29. Проблеми при усвояването на културата – инкултурация и социализация. Стадии на инкултурацията; фактори и механизми на инкултурацията
30. Межкултурната адаптация и културния шок. Модели за межкултурна адаптация; понятието „културен шок”; симптоми на културния шок; механизъм на развитие на културния шок; фактори, влияещи на културния шок
31. Модел на Милтън Бенет за усвояване на чуждата култура
32. Проблеми на нетолерантността – етноцентризъм; ксенофобия; екстремизъм и национализъм; тероризъм
33. Управлението на кроскултурната комуникация – типове модели за управление
34. Сравнителен анализ на деловите култури на основата на изучените класификации за межкултурна комуникация – Тромпенаарс и Хофстеде (различия в моделите за управление между Запада и Изтока; речевото общуване; стереотипи и стереотипизация; международна етика)
35. Понятието „национален характер”. Методи и методически принципи на изучаването на националния характер. Психология на националния характер
36. Резултати от масовокултурната комуникация онлайн. Формиране на межкултурна толерантност

Задължителна литература:

1 Основна

1. Антонов, Лъчезар, (2019), Мултикултурализмът и границите на толерантността, София, изд.Парадигма
2. Кабаков, Иван, (2015), Дилеми на културата, София УИ „Св. Климент Охридски“
3. Карахаса-Чънар, Ибрахим, (2016), Етническа и религиозна мозайка на България – празници, обичаи, светилища, аучна редакция д-р Радостина Михайлова, София, Лик
4. Кастелс, Мануел (2004), Информационна епоха: икономика, общество и култура – т. 1. Възходът на мрежовото общество
5. Кунчев, Влъчко, Валентин Ангелов, (1995), Културология, София, ИК Призма
6. Манчева, Русанка, (2005), Конфликти и конфликтно поведение, Благоевград, УИ „Н.Рилски“
7. Матанова, Таня, (2016), С две родини, два езика, две култури...,София, Парадигма
8. Митев, Петър-Емил, (2016), Българите: Социологически поглед, София, изд. „Изток-Запад“
9. Ортега-и-Гасет, Хосе, (2019), Европа и идеята за нация, съст. Лазар Копринаров, София, ИК Колибри
10. Петкова, Дяна, (2013), Културни идентичности и интеркултурен диалог, София, Фабер
11. Проданов, Васил и кол. Съст (2007), Българската култура между дълга и пазара
12. Проданов, Васил и кол.– съст. (2008), Национално, балканско, европейско,

конвергентност и дивергентност, София, ИК ИФИ-БАН

13. Рай, Мандип, (2020), Компас на ценностите, София, Хермес
14. Тахир, Мюмюн, (2007), Идентичност и толерантност. Философски и практически въпроси на културната интеграция, София, АИ „Марин Дринов)
15. Тромпенаарс, Фонс, Чарлз Хампдън-Търнър, (2004), Да се носиш по вълните на културата. Разнообразие на културното многообразие в бизнеса, София, Класика и стил
16. Фукуяма, Франсис, (2019), Идентичност: Борбата за признание и политика на гнева, София, изд. „Изток-Запад“
17. Хофстеде, Хеерт, Херт Ян Хофстеде, Михаил Минков, (2020), Култури и организации. Софтуер на ума, София, Класика и стил
18. Шираев, Ерик,Б., Дейвид А.Леви, (2019), Междукултурна психология. Критично мислене и съвременни приложения, София, Изто-Запад

Допълнителна литература:

11. <https://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp09/5.2/5.2-11.pdf>
2. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=785495>
3. <https://newspaper.kultura.bg/bg/article/view/6868>
4. <https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Agcd%3A14%3A25937118/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Agcd%3A162184733&crl=c>
5. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=422256>
6. <file:///C:/Users/User/Downloads/TRUST+BARRIERS+TO+INTERCULTURAL+COMMUNICATION.pdf>
7. Грекова, Майа, (2019), Какво е сбъркано с политиките за интеграция на ромите в България?, София, УИ „Св. Климент Охридски“
8. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=494299>
9. Добрева, Елка Рачева, (2009), Толерантност, нетолерантност и нулева толерантност в съвременния български печат, Велико Търново, Фабер
10. Драганова, Зорница (2019), Алтерглобализъм и публични пространства, София, УИ „Св. Кл. Охридски“
11. Иванов, Братислав, (2017), Японците, София, Изток-Запад
12. Ненкова, Антоанета, Ваня Станчева – съст. (2019), Малцинствата в България-лесни за омраза, София, изд. На БХК
13. Сивов, Васил, (2005), Европейска интеграционна политика, Благоевград, УИ „Н. Рилски“
14. Стоич, Елица, (2019), Софтуерната комуникация и културата, софия, изд. Пропелер
15. Тавание, Яна Бюрер, (2008), Отразяване на многообразието, София, изд. На British Council

Изготвил: гл.ас. д-р Радостина Михайлова